

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

I. ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΕΣ

Οξεία περικαρδίτιδα

Ιδιοπαθής ή οξεία ιογενής περικαρδίτιδα

Καρδιακός επιποματισμός

Σύνδρομο μετακαρδιακής βλάβης

Χρόνια συμπιεστική περικαρδίτιδα

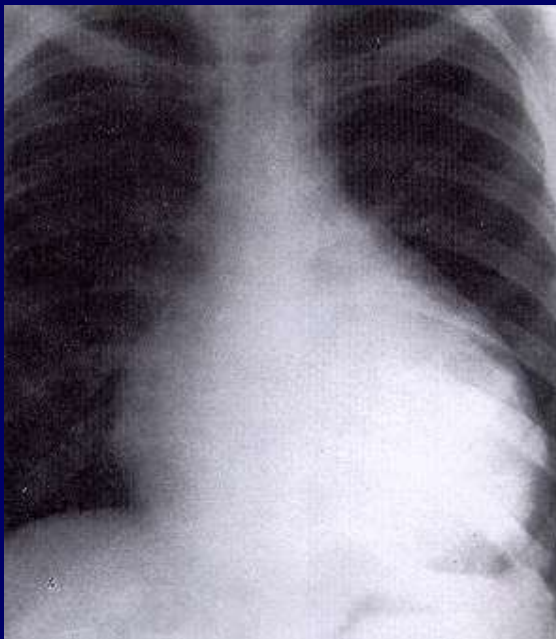
II. ΟΓΚΟΙ ΚΑΡΔΙΑΣ

III. ΟΓΚΟΙ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

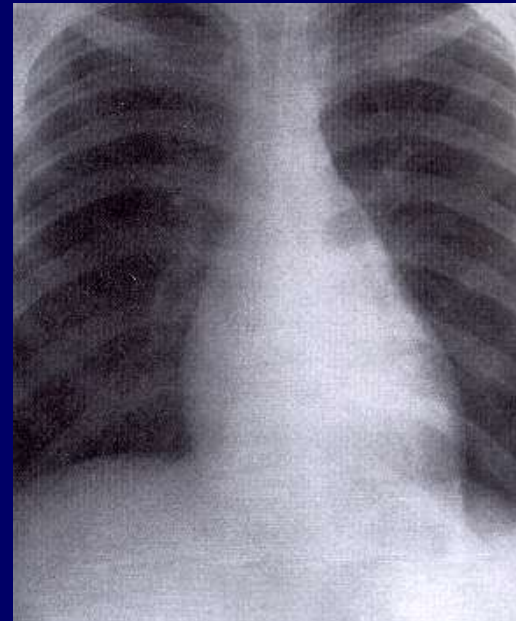
IV. ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΚΑΡΔΙΑΣ & ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

ΟΞΕΙΑ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

διάγνωση

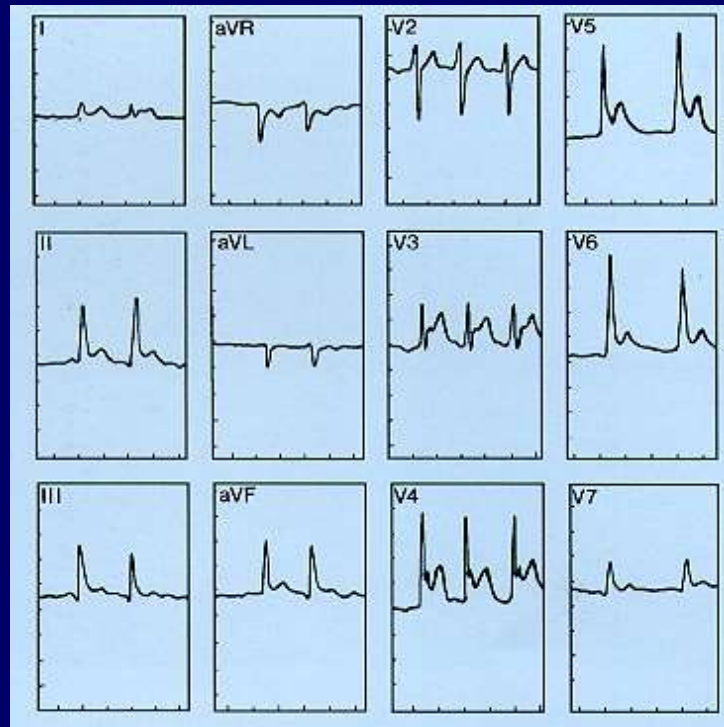
υγρά περικαρδίτις
σχήμα καρδιακής σκιάς
σαν “φιάλη νερού”

η καρδιακή σκιά
μετά την αφαίρεση
της συλλογής

ΟΞΕΙΑ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

διάγνωση

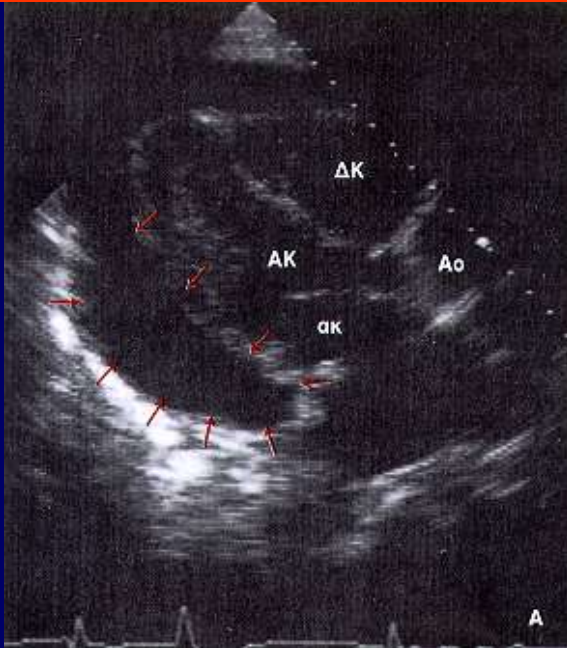

ανασπάσεις τμήματος ST σε όλες σχεδόν τις απαγωγές, τα οποία εμφανίζουν σημαντική προς τα άνω κοίλανση, χωρίς όμως αναστροφή των επαρμάτων T

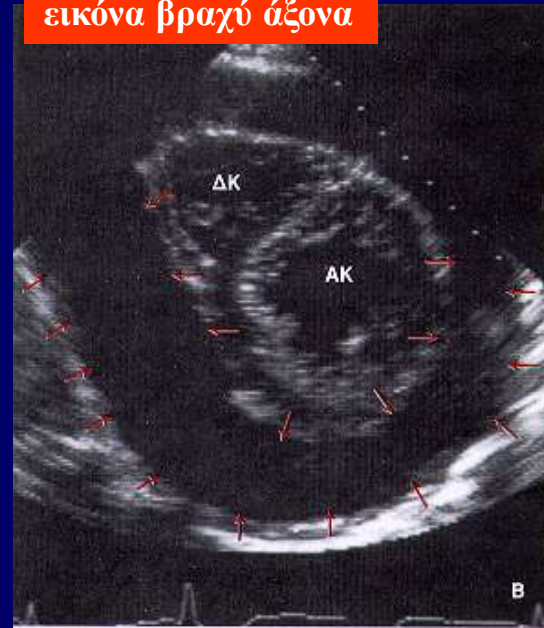
ΟΞΕΙΑ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

διάγνωση

εικόνα παραστερνικού επιμήκη άξονα

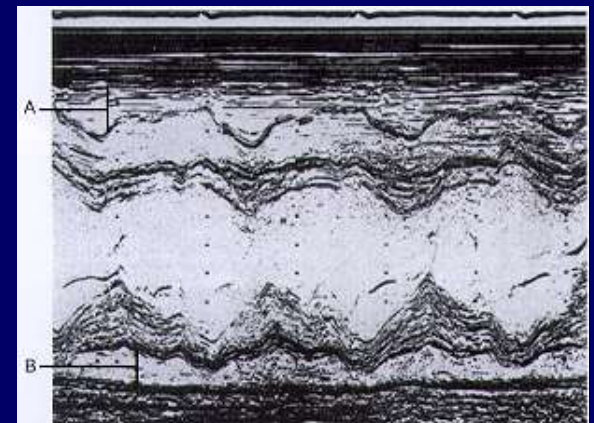

εικόνα βραχύ άξονα

2D - ECHO

M- mode ηχοκαρδιογραφία : διακρίνονται “ελεύθερες περιοχές” εμπροσθεν (A) και όπισθεν (B) των κοιλιών ενδεικτικές περικαρδιακής συλλογής

Καρδιακός επιπωματισμός

μηχανισμός πρόκλησης

ταχεία παραγωγή μικρών ποσοτήτων υγρού (250ml) ή
βραδεία συλλογή μεγάλων ποσοτήτων υγρού (1000ml)

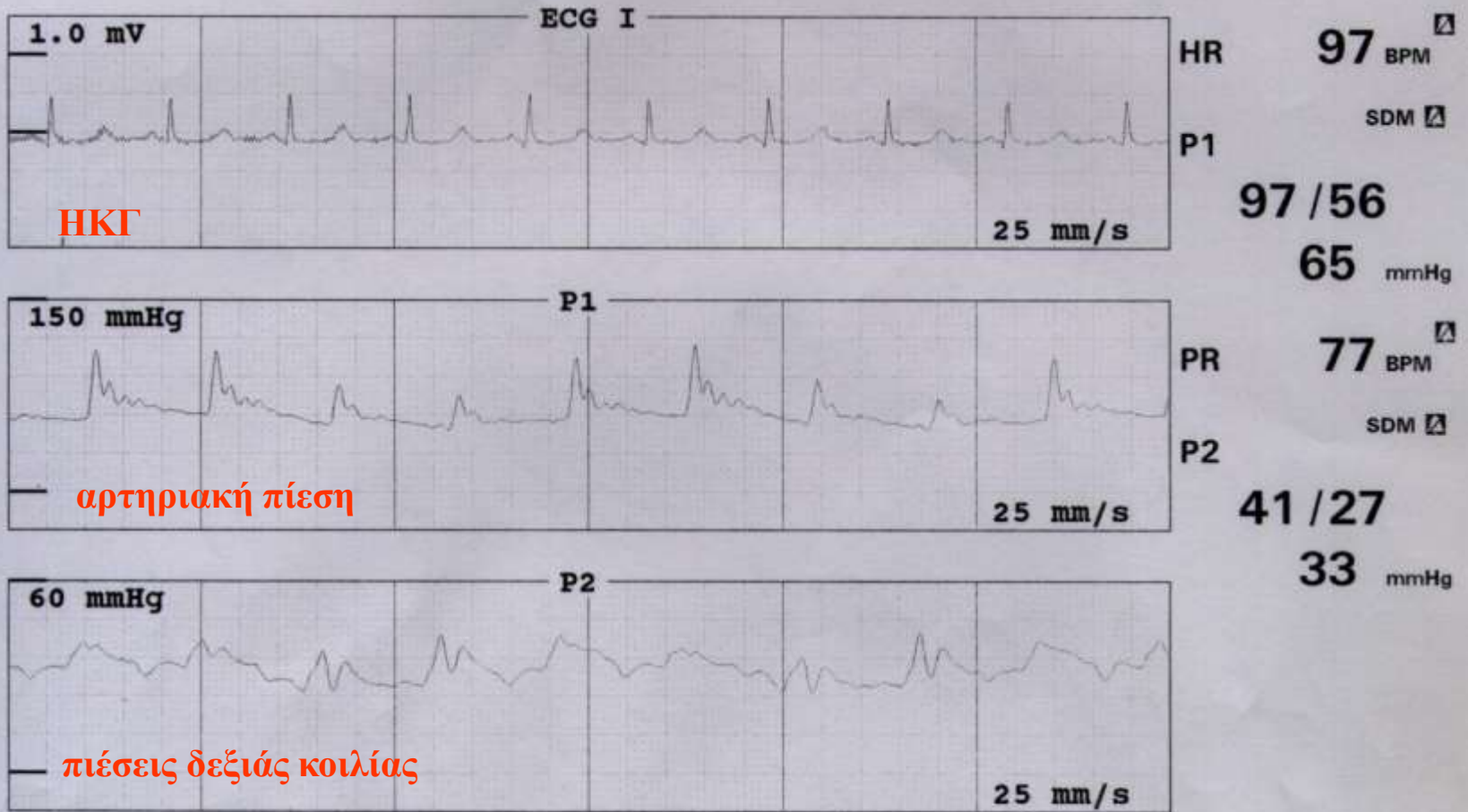
αίτια

οξεία περικαρδίτιδα – TBC περικαρδίου – κακοήθη νεοπλάσματα
(βρογχικός καρκίνος, καρκίνος μαστού, λεμφώματα) – εγχειρήσεις
καρδιάς

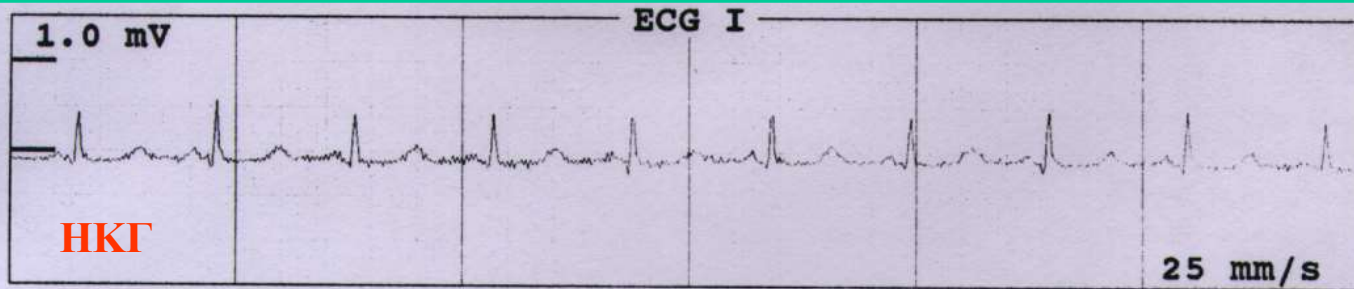
οι κλινικές εκδηλώσεις του καρδιακού επιπωματισμού οφείλονται :

- α) στη χαμηλή καρδιακή παροχή, και
- β) στην αυξημένη συστηματική φλεβική πίεση

Καρδιακός επιπωματισμός

Καρδιακός επιπωματισμός

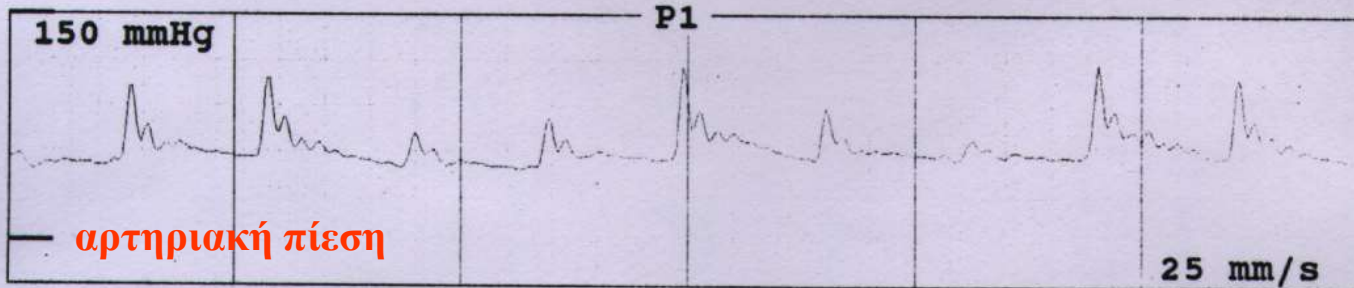

HR 98 ^{BPM}

P1 ^{SDM}

103/52

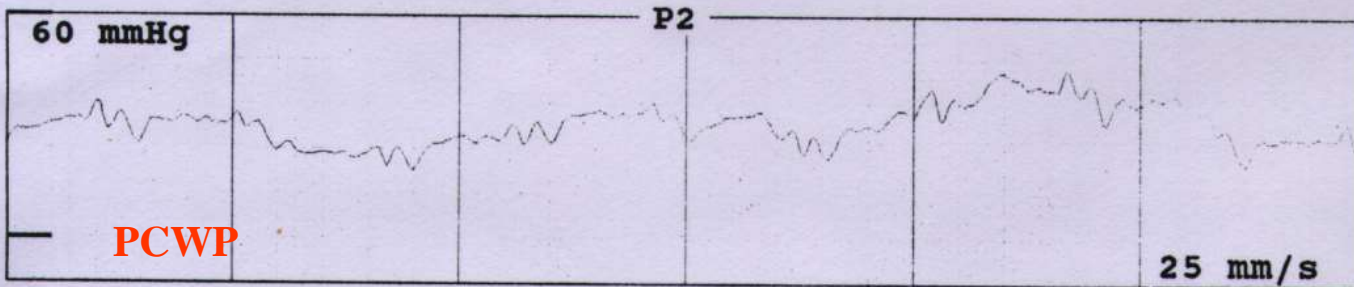
62 mmHg

PR 66 ^{BPM}

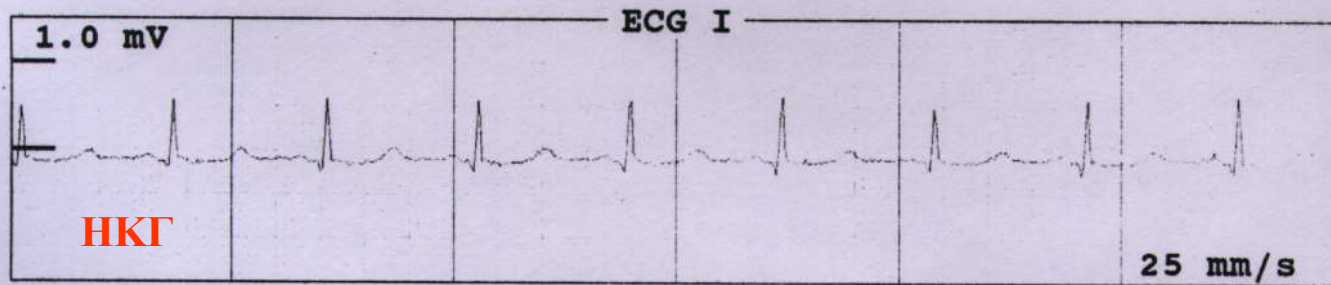
P2 ^{SDM}

33/24

28 mmHg

μετά την παροχέτευση

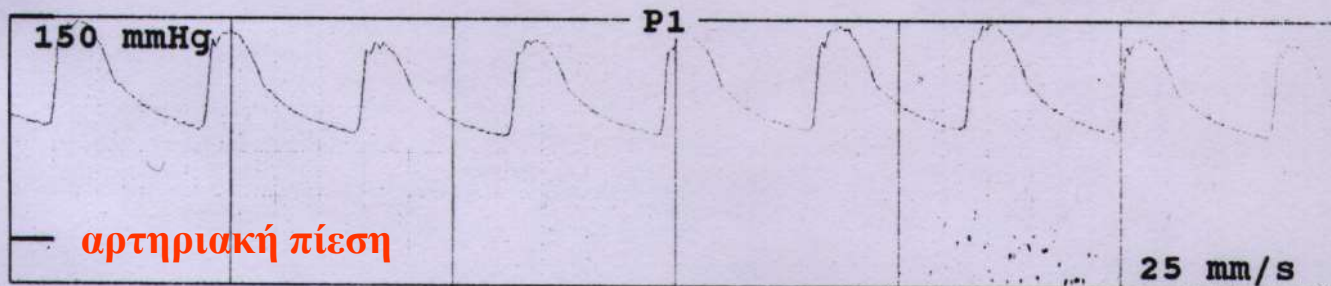

HR 88 BPM

P1 SDM

141 / 76

102 mmHg

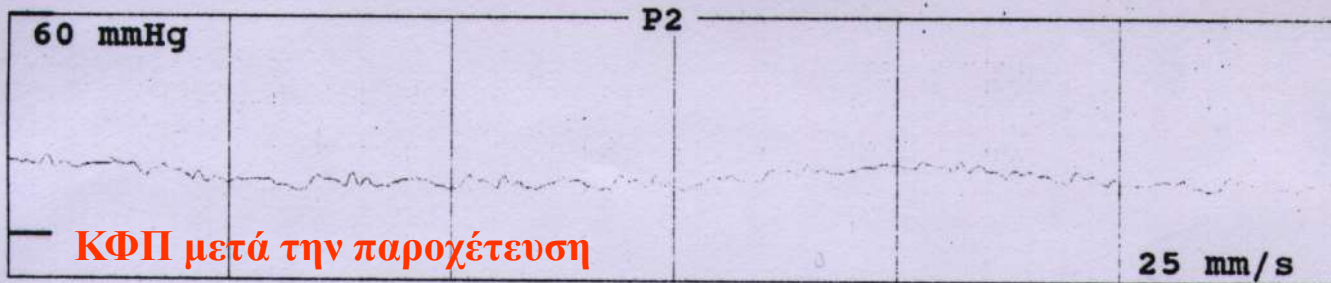

PR 88 BPM

P2 SDM

18 / 14

16 mmHg

T2 34.9 °C

ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΜΕΤΑΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

(Post-cardiac Injury Syndrome)

αιτίες

εγχειρήσεις καρδιάς (σύνδρομο μετά περικαρδιοτομή)

OEM (σύνδρομο dressler)

Τραυματισμός καρδιάς

ευρήματα

πυρετός, περικαρδιακό υγρό, πλευρίτιδα, πνευμονίτιδα

λευκοκυττάρωση, αυξημένη ΤΚΕ

ηλεκτροκαρδιογραφικά ευρήματα οξείας περικαρδίτιδας

αντιμετώπιση

αντιφλεγμονώδη – κορτικοστεροειδή - παρακέντηση

ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΜΠΙΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

παθογένεια

Οξεία ινώδης ή οροϊνώδης περικαρδίτιδα η οποία σχηματίζει κοκκιώδη ιστό μέσα στην περικαρδιακή κοιλότητα που συρρινοούνται και σχηματίζει ουλή

αιτιολογία

καρδιακό τραύμα, εγχείρηση καρδιάς, ιδιοπαθής οξεία περικαρδίτιδα, φυματίωση
Αγνώστου αιτιολογίας

αιμοδυναμικές διαταραχές

αδυναμία πλήρωσης των κοιλιών – συσταλικότητα ΑΚ φυσιολογική

αύξηση στο
ίδιο επίπεδο

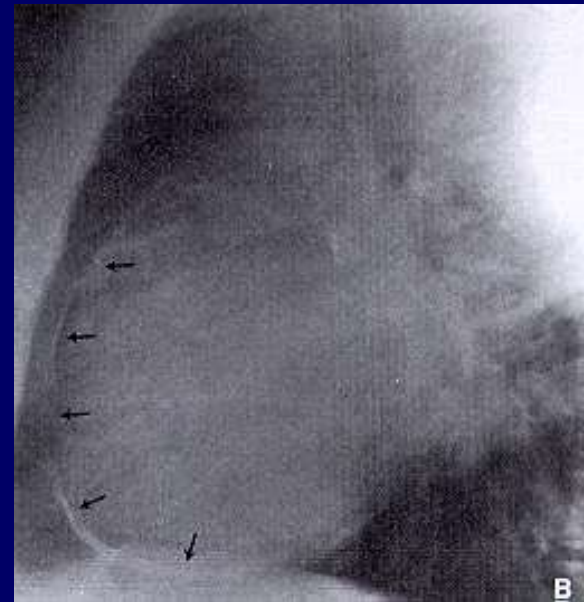
τελοδιαστολικής πίεσης κοιλιών

μέσης πίεσης κόλπων

πιέσεων στις πνευμονικές + συστηματικές φλέβες

ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΜΠΙΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

διάγνωση

σημαντικού βαθμού επασβέστωση του περικαρδίου

ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΜΠΙΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

διάγνωση

ΗΚΓ

χαμηλά συμπλέγματα QRS και αναστροφή του T

Κολπική μαρμαρυγή στο 1/3 των ασθενών

Υπερηχοκαρδιογράφημα

πάχυνση του περικαρδίου

Καρδιακός καθετηριασμός

παρατηρείται αύξηση στο ίδιο επίπεδο (χαρακτηριστικό) :

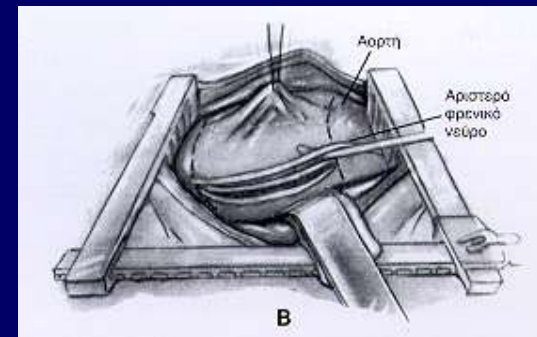
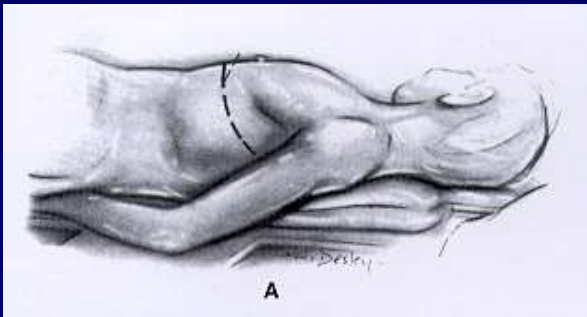
τελοδιαστολικής πίεσης των κοιλιών

μέσης πίεσης στους κόλπους

πίεσεων στις πνευμονικές και συστηματικές φλέβες

ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΜΠΙΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΔΑ

εγχείρηση

άμεσα αποτελέσματα

ενδονοσοκομειακή θνητότητα : 5-15%

επιπλοκές : ΣΧΚΠ - αιμορραγία

ηπατονεφρικό σύνδρομο

αναπνευστική ανεπάρκεια

απώτερα αποτελέσματα

επιβίωση στα 5 και 15 έτη : 85% και 60% αντίστοιχα

αιτία θανάτου : συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια

ΟΓΚΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

I. ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ

ραβδομυώματα (βρέφη & παιδιά – πρώιμο θάνατο από ΚΑ
καλά χειρουργικά αποτελέσματα)

ινώματα (βρέφη – διάγνωση με υπερήχους και καθετηριασμό
καλά χειρουργικά αποτελέσματα)

λιπώματα (όγκοι εξαιρεσιμοι - καλής πρόγνωσης)

μυξώματα

II. ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ

ΠΡΩΤΟΠΑΘΕΙΣ

σαρκώματα (ραβδομυοσαρκώματα – λεμφοσαρκώματα – ινοσαρκώματα
μυξοσαρκώματα

μεθίστανται στο 80% των περιπτώσεων – διηθούν το
περικάρδιο – διάγνωση : κυτταρολογική εξέταση υγρού
άσχημη πρόγνωση

ΜΕΤΑΣΤΑΤΙΚΟΙ

βρογχογενής καρκίνος – κακώθες μελάνωμα – καρκινοειδή νεοπλάσματα

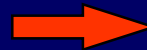
ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΜΥΞΩΜΑΤΑ

- αποτελούν το 50% των μυξωμάτων της καρδιάς
- συχνότερη εντόπιση στον αριστερό κόλπο (75-90%)
- συχνότερα μεταξύ 3^{ης} – 6^{ης} δεκαετίας της ζωής
- συχνότητα : γυναίκες / άνδρες = 2-3 : 1
- μακροσκοπικά : λοβιώδεις μάζες – μίσχος – βάση // εύθρυπτα

ευμέγεθες μύξωμα
αριστερού κόλπου

ευμέγεθες μύξωμα
αριστερού κόλπου
φέρον επασβεστώ-
σεις και αιμορρα-
γικές εστίες

ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΜΥΞΩΜΑΤΑ

κλινικές εκδηλώσεις

τα μυξώματα υποδύονται διάφορα διάφορα κλινικά σύνδρομα ως :

- καρδιακού επιπωματισμού
- συμπιεστικής περικαρδίτιδας
- μυοκαρδιοπάθειας
- στένωσης βαλβίδας
- απόφραξης καρδιακής κοιλότητας
- διαταραχών της αγωγιμότητας
- διαταραχών του ρυθμού
- εμβολών στη συστηματική & πνευμονική κυκλοφορία
- παρανεοπλασματικών συνδρόμων

Γενικά συμπτώματα :

υποτροπιάζων πυρετός – απώλεια βάρους – αρθραλγίες – μυαλγίες
πληκτροδακτυλία – φαινόμενο Raynaud - αναιμία

ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΜΥΕΩΜΑΤΑ

διάγνωση

Κλινική εικόνα

Εξετάσεις αίματος :

αύξηση ΤΚΕ – αύξηση σφαιρινών – αύξηση των IgM και IgA
Αιμολυτική αναιμία – Θρομβοκυτταροπενία

Ακτινογραφία θώρακος (επασβεστώσεις – πνευμονική συμφόρηση)

Ηλεκτροκαρδιογράφημα (μη ειδικά στοιχεία – Afib 15% - αρρυθμίες)

Υπερηχοκαρδιογράφημα

Καρδιακός καθετηριασμός & Αγγειοκαρδιογραφία

Αξονική τομογραφία (με ταυτόχρονη χορήγηση σκιαστικού)

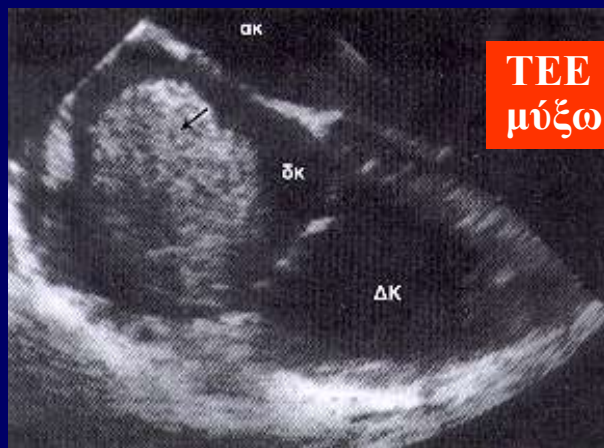
Μαγνητική τομογραφία (καθορισμός ορίων όγκου)

ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΜΥΞΩΜΑΤΑ

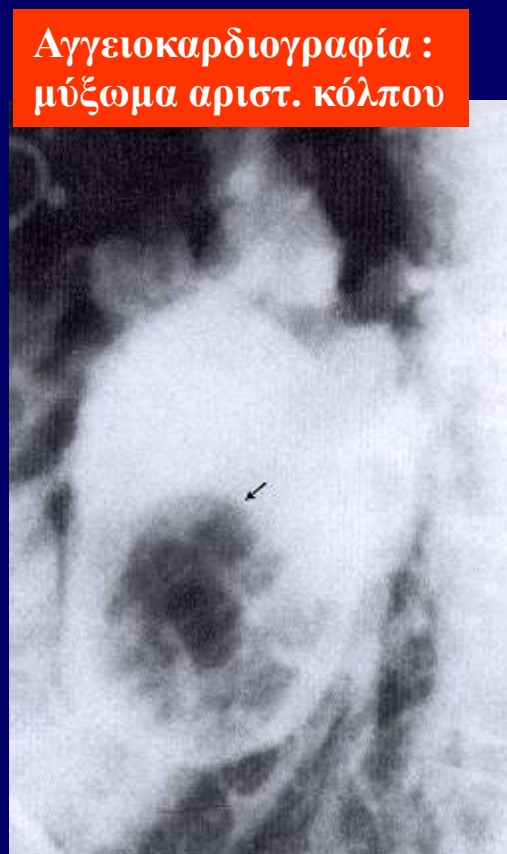
διάγνωση

2D ECHO :
μύξωμα αρ. κοιλίας

TEE :
μύξωμα δεξιού κόλπου

Αγγειοκαρδιογραφία :
μύξωμα αριστ. κόλπου

ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΜΥΕΩΜΑΤΑ

Θεραπευτική αντιμετώπιση

αποτελέσματα

συνολική άμεση θνητότητα : 5%

μυξώματα κοιλιών υψηλότερη
χειρουργική θνητότητα :

δεξιάς κοιλίας : 9%

αριστ. κοιλίας : 21%

η πιο συχνή επιπλοκή :

κολπικές αρρυθμίες

πρόγνωση :

άριστη σε ριζική εξαίρεση

ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

I. ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ

συχνότεροι στη βρεφική & πρώιμη παιδική ηλικία

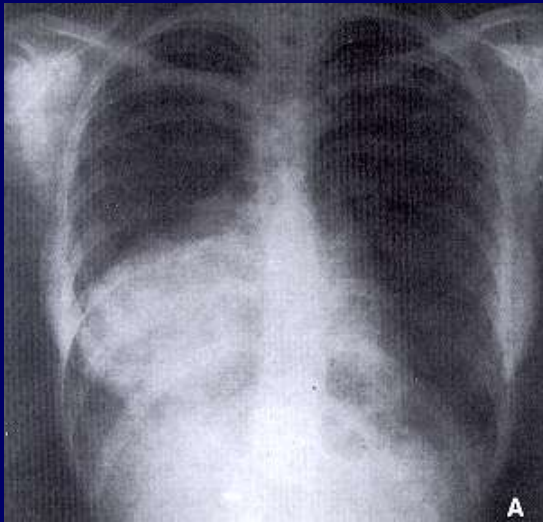
οι συχνότεροι όγκοι : **τεράτωμα – ινώματα – λειομυοϊνώματα**
αιμαγγειώματα – λιπώματα

συχνά προκαλούν αιμορραγική συλλογή και επιπωματισμό

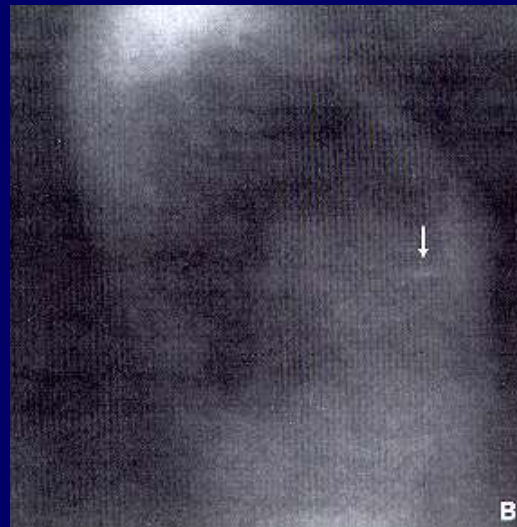
Τερατώματα

- συχνότερα κλινικά ευρήματα : βήχας, δύσπνοια, ήπια κυάνωση
ενίστε : πυρετός, αιφνίδιος θάνατος
- x-ray θώρακος : επασβεστώσεις (ιδιαίτερα οδόντων)
- χειρουργική αντιμετώπιση – άριστα αποτελέσματα
- δεν παρατηρούνται υποτροπές

ΤΕΡΑΤΩΜΑ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

**τεράτωμα
περικαρδίου**

**οστικά στοιχεία
μέσα στον όγκο**

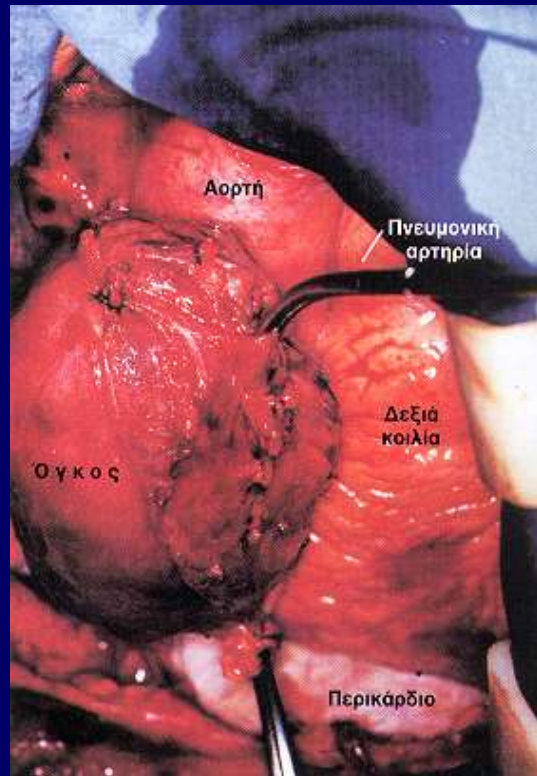

**μετά την αφαίρεση
του όγκου**

ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

II. ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ

οι πρωτοπαθείς είναι σπάνιοι | μεσοθηλίωμα, ινοσάρκωμα,
αγγειοσάρκωμα, κακήθες τεράτωμα

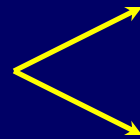

καλοήθης πρωτοπαθής όγκος
του περικαρδίου

ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

II. ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ

Μεσοθηλίωμα

καλόηθες (διάχυτη πάχυνση περικαρδίου)

κακόηθες (επεκτείνεται κατά συνέχεια ιστού και διηθεί επικάρδιο, πέριξ ιστούς του μεσοθωρακίου, περιοχικούς λεμφαδένες, πνεύμονες)
εικόνα περικαρδίτιδας / επιπωματισμού
άσχημη πρόγνωση

Σαρκώματα

μπορεί να προκαλέσουν :

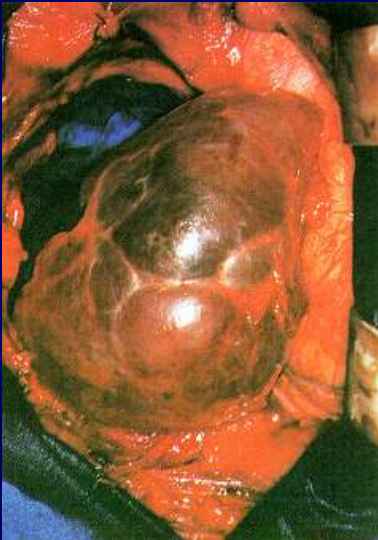
καρδιακή ανεπάρκεια
καρδιακό επιπωματισμό
οπισθοστερνικό άλγος, δύσπνοια, βήχα
αιφνίδιο θάνατο (OEM)

Μεταστατικοί όγκοι

καρκίνος πνεύμονα – καρκίνος μαστού - λέμφωμα

ΚΥΣΤΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

- σπάνιες
- συγγενείς ή επίκτητες (π.χ. εχινοκοκκίαση)
- αληθείς - ψευδοκύστες ή εκκολπώματα περικαρδίου
- χειρουργική εξαίρεση – άριστα αποτελέσματα

αληθείς κύστεις
του περικαρδίου

ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

βασικές προϋποθέσεις επιτυχούς αντιμετώπισης :

ανάληψη τραυματία στον τόπο του ατυχήματος
ταχεία & ασφαλής μεταφορά στο νοσοκομείο
άμεση & σωστή αντιμετώπιση στο νοσοκομείο

αντιμετώπιση στο Νοσοκομείο

αντιμετώπιση πνευμοθώρακα

αντιμετώπιση αιμοθώρακα

αντιμετώπιση καρδιακού επιπωματισμού

μεταφορά στο χειρουργείο

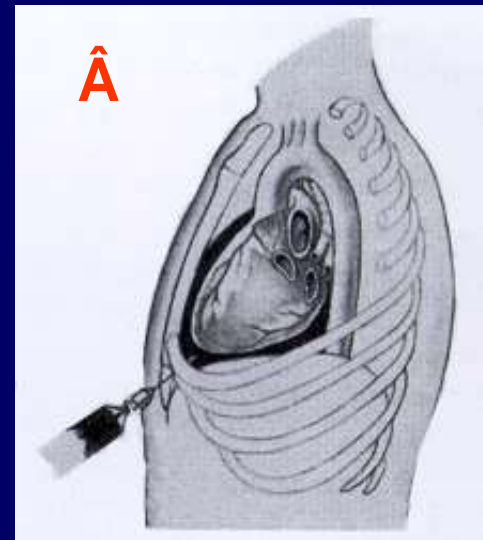
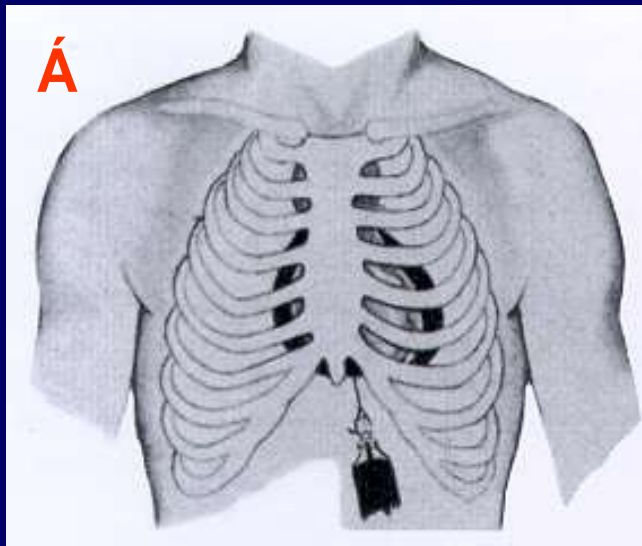
η “αιμοδυναμική” σε κάκωση θώρακα επηρεάζεται από :

αιμορραγία

καρδιακό επιπωματισμό

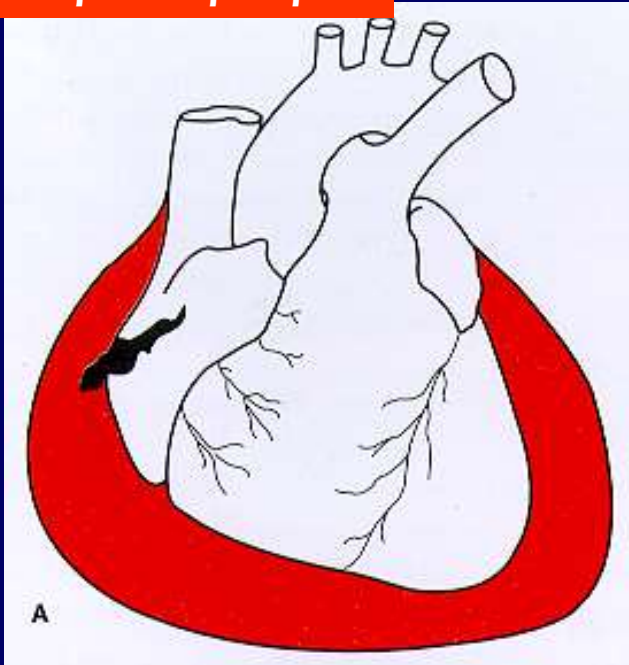
τραυματισμό της καρδιάς

ΥΠΟΞΙΦΟΕΙΔΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΝΤΗΣΗ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ ΡΗΞΗ ΔΕΞΙΟΥ ΚΟΛΠΟΥ

ακέραιο περικάρδιο

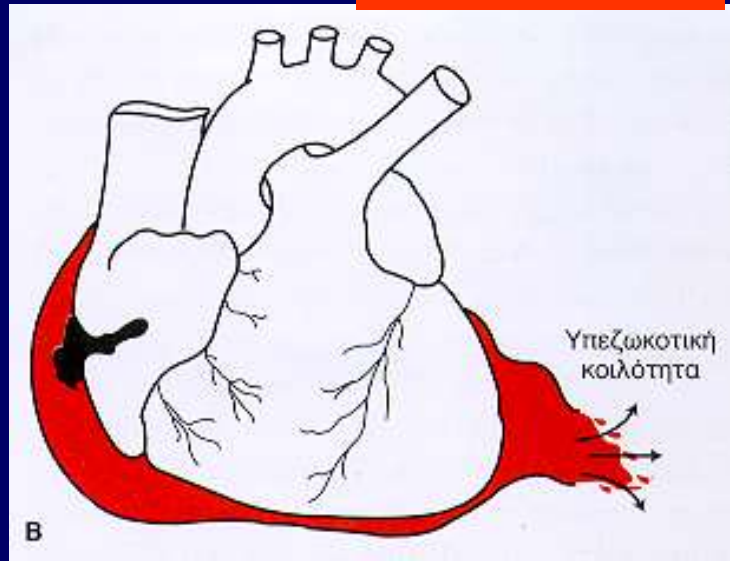

ανάπτυξη καρδιακού επιπωματισμού

πιθανή επιβίωση τραυματία

ρήξη περικαρδίου

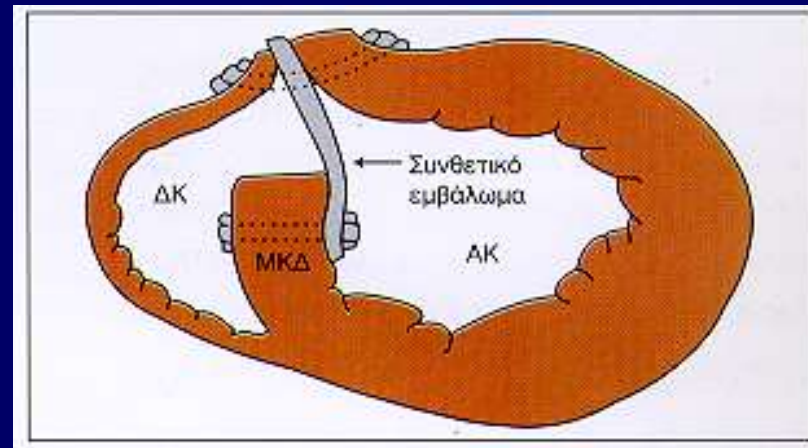

ανάπτυξη αιμορραγικού shock

θάνατος στον τόπο του ατυχήματος

ΜΕΤΑΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ ΜΕΣΟΚΟΙΛΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σύγκλειση μετατραυματικής ρήξης της πρόσθιας μοίρας του μεσοκοιλιακού διαφράγματος (ΜΚΔ). Η σύγκλειση της επικοινωνίας γίνεται με Ε/Κ και με τη χρησιμοποίηση συνθετικού εμφυλώματος

ΔΙΑΤΙΤΡΑΙΝΟΝ ΤΡΑΥΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΣΕΙΡΑ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ : ΔΚ → ΑΚ → δκ → ακ

50% των τραυματιών καταλήγουν άμεσα (επιπωματισμός – αιμορραγία)

τα τραύματα από πυροβόλο όπλο προκαλούν ακαριαίο θάνατο

